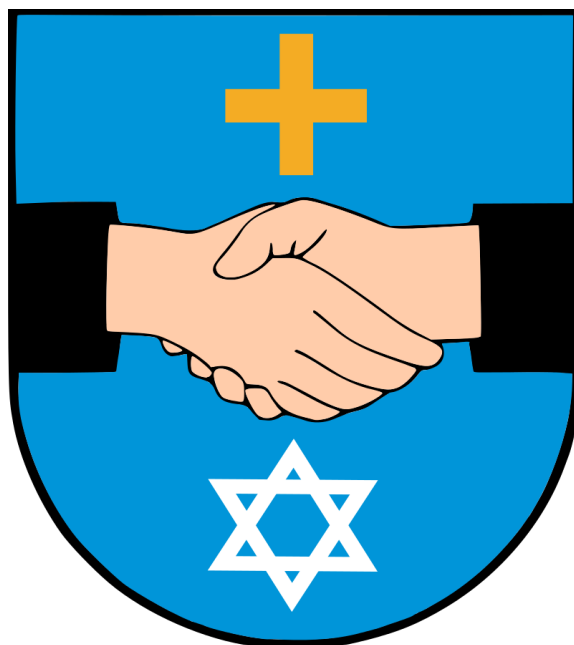

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI GMINNEJ
STRATEGII ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
MIASTA I GMINY KOLBUSZOWA
NA LATA 2019 – 2026**

za 2021 rok

WPROWADZENIE

Tworzenie lokalnej strategii rozwiązywania problemów społecznych przez gminy wynika wprost z art. 17 ust. 1, pkt. 1 ustawy o pomocy społecznej z 12.03.2004 r., który stanowi, że: „Do zadań gminy o charakterze obowiązkowym należy: opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

Strategia ma na celu przeciwdziałać marginalizacji osób i rodzin. Jej priorytetem jest wspieranie osób w niedostatku, bezrobotnych, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, dążenie do minimalizacji skutków niepełnosprawności, ograniczenie negatywnych skutków starości.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych została opracowana na lata 2019-2026 i przyjęta została uchwałą nr XVI/200/19 Rady Miejskiej w Kolbuszowej z dnia 11.12.2019 r.

Koordinowanie i monitorowanie strategii powierzono Miejsko - Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Kolbuszowej, który został zobowiązany do corocznego przekazywania sprawozdania z jej realizacji.

Strategia ta wpisuje się w aktualne strategie i programy przyjęte przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, województwo podkarpackie, samorząd powiatu kolbuszowskiego oraz samorząd gminy.

CEL STRATEGICZNY I: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz jego skutkom

Wykluczenie społeczne to sytuacja, w której dana jednostka będąca członkiem społeczeństwa nie może normalnie uczestniczyć w działaniach obywateli tego społeczeństwa, przy czym ograniczenie to nie wynika z jej wewnętrznych przekonań, ale znajduje się poza kontrolą wykluczonej jednostki. Wykluczenie społeczne jest zjawiskiem wielowymiarowym i w praktyce oznacza niemożność uczestnictwa w życiu gospodarczym, politycznym jak i kulturowym, w wyniku braku dostępu do zasobów, dóbr i instytucji, ograniczenia praw społecznych oraz deprivacji potrzeb.

Często błędnie pojęcie wykluczenia społecznego utożsamia się z pojęciem ubóstwa. Mimo, iż są to pojęcia pokrewne to wykluczenie społeczne jest pojęciem szerszym, gdyż oprócz niskich dochodów zwraca też uwagę na inne czynniki powodujące wyłączenie jednostek z funkcjonowania w życiu społecznym. Zależność między ubóstwem, a wykluczeniem społecznym może mieć charakter sprzężenia zwrotnego tzn. ubóstwo może powodować wykluczenie, ale i może być jego skutkiem.

Wykluczenie polega na braku możliwości pełnego uczestnictwa w życiu społecznym. Przyczynami wykluczenia społecznego są: niepełnosprawność, ubóstwo, nałogi, niska pozycja społeczna, odrzucenie przez społeczeństwo, kryminalna przeszłość.

1. Ograniczenie skali bezrobocia i ubóstwa

Na koniec grudnia 2021 roku stopa bezrobocia w powiecie kolbuszowskim wynosiła 7,2 %. Liczba osób bezrobotnych w gminie Kolbuszowa na koniec 2021 roku wynosiła 728 osób. 608 osób bezrobotnych zostało objętych przez Powiatowy Urząd Pracy w Kolbuszowej różnymi formami wsparcia.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej (OPS) zawarł porozumienie z Powiatowym Urzędem Pracy w Kolbuszowej o współpracy przy podejmowaniu działań wzmacniających aktywność osób bezrobotnych i poszukujących pracy, które jednocześnie są klientami Ośrodka Pomocy Społecznej. Porozumienie ma na celu sprawną wymianę informacji, która umożliwi optymalizację zakresu i form pomocy udzielanej przez instytucje tej samej osobie. Dotyczy ono osób poszukujących pracy i bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy, a w szczególności będących w trudnej sytuacji na rynku pracy, będących jednocześnie klientami OPS. W ramach porozumienia istnieje wzajemna wymiana informacji o planowanych działaniach wobec bezrobotnych, upowszechniania ofert pracy, informowania o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy w Kolbuszowej w zakresie realizacji prac społecznie użytecznych. W 2021 r. w ramach prac społecznie użytecznych zatrudniono 2 osoby bezrobotne z terenu gminy Kolbuszowa.

Powiatowy Urząd Pracy w Kolbuszowej w 2021 roku realizował następujące programy/projekty:

- „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie kolbuszowskim (V)” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014 – 2020. Projekt realizowany jest w okresie 01.01.2020 r.-31.12.2022 r. w ramach Osi Priorytetowej I Rynek pracy otwarty dla wszystkich. W ramach tego projektu w 2021 r. objęto wsparciem 66 osoby z terenu gminy Kolbuszowa.
- „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie kolbuszowskim (VI)” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014 – 2020. Projekt realizowany w okresie 01.01.2021 r.-31.12.2022 r. w ramach Osi priorytetowej I Rynek pracy otwarty dla wszystkich. W ramach tego projektu w 2021 r. objęto wsparciem 19 osób z terenu gminy Kolbuszowa.
- „Aktywizacja osób powyżej 29 r. ż pozostających bez pracy w powiecie kolbuszowskim (VII) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014 – 2020. Projekt realizowany był w okresie 01.01.2021 r.-31.12.2021 r. w ramach Osi priorytetowej VII Regionalny Rynek Pracy. W ramach tego projektu w 2021 r. objęto wsparciem 38 osób z terenu gminy Kolbuszowa.
- Program rezerwy Funduszu Pracy – „Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi”. Z terenu gminy Kolbuszowa w 2021 r. objęto wsparciem 17 osób.
- Limit podstawowy Funduszu Pracy z terenu gminy Kolbuszowa wsparciem objęto 111 osób w 2021 roku.

Miejsko -Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej współpracuje w zakresie informowania i kierowania bezrobotnych do udziału w projektach organizowanych przez Rzeszowską Agencja Rozwoju Regionalnego w Rzeszowie, Ochotniczymi Hufcami Pracy.

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej w 2021 r. objął pomocą społeczną 542 rodziny, w których były 1286 osoby. Ze świadczeń w ramach zadań zleconych i własnych w 2021 r. skorzystało 355 rodzin, w których było 905 osób. W 113 rodzinach objętych pomocą występował problem bezrobocia, w 170 rodzinach występowało ubóstwo, w 14 rodzinach występował alkoholizm, w 10 rodzinach przemoc.

Rodziny były objęte wsparciem finansowym, a także w postaci pracy socjalnej. Pracownicy socjalni w 2021 r. zawarli 92 kontrakty socjalne, w tym 8 było zawartych z osobami bezrobotnymi.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej zrealizował 3 projekty socjalne:

- W okresie od 15.02.2021 r. do 09.04.2021 r. realizowano projekt „Koszyk wielkanocny 2021” we współpracy z Regionalną Fundacją Rozwoju „Serce” w Kolbuszowej dla potrzebujących osób i rodzin z terenu gminy Kolbuszowa, zagrożonych wykluczeniem społecznym. Regionalna Fundacja Rozwoju „Serce” w Kolbuszowej przekazała 30 zapakowanych paczek do tut. Ośrodka. Pracownicy socjalni wytypowali 30 rodzin potrzebujących z terenu tut. Gminy. Pracownicy socjalni w dniach od 29.03.2021 r. do 31.03.2021 r. rozwieźli paczki do 30 osób (37 osób w rodzinach).
 - Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej w dniu 31.12.2021 r. zakończył projekt socjalny „Świąteczny podarek 2021” dla potrzebujących osób i rodzin z terenu gminy Kolbuszowa, zagrożonych wykluczeniem społecznym. Nawiązano współpracę z Regionalną Fundacją Rozwoju „Serce” w Kolbuszowej, która przygotowała paczki żywnościowe. Regionalna Fundacja Rozwoju „Serce” w Kolbuszowej przekazała 30 zapakowanych paczek do tut. Ośrodka. Pracownicy socjalni w dniach od 16.12.2021 r. do 22.12.2021 r. rozwieźli paczki do 30 osób (48 osób w rodzinach).
 - Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej w dniach od 20.09.2021 r. do 13.12.2021 r. realizował projekt socjalny „Wyprawka 2021” dla osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych, długotrwale chorych, ubogich i potrzebujących z terenu gminy Kolbuszowa. Przygotowano i rozesłano zapytania ofertowe na zakup proszku do prania, 3 sztuk mydła, płynu do mycia naczyń, kremu do ciała, czajnika, patelni, 6 sztuk kubków, 3 ścierek kuchennych, małego i dużego ręcznika, płynu do dezynfekcji oraz 50 sztuk maseczek medycznych oraz toreb. Zakupiono również torby do zapakowania wszystkich przedmiotów. Po przeprowadzeniu procedur zapytań ofertowych udało się zakupić produkty za kwotę: 8233,13 zł. Pracownicy socjalni zrobili 26 paczek dla 26 rodzin (o łącznej liczbie 42 członków). Paczki zostały rozwiezione do osób potrzebujących.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej współpracuje z Regionalną Fundacją Rozwoju „Serce” w Kolbuszowej, która aktywnie działa na rzecz dzieci i młodzieży. W 2021 roku prowadziła:

- Program stypendialny: „Akademia Młodych Serc” – autorski program Fundacji, którego celem było wspieranie zdolnych, aktywnych i pełnych pasji młodych ludzi, posiadających szczególne osiągnięcia i angażujących się w działania wolontarystyczne na rzecz lokalnej społeczności. Skierowany był do uczniów szkół ponadgimnazjalnych

oraz studentów dziennych studiów magisterskich, pochodzących z terenu powiatu kolbuszowskiego i spełniających kryteria programu.

- Stypendia pomostowe – program realizowany w partnerstwie z Fundacją Edukacyjną Przedsiębiorczości. Celem programu było wsparcie młodzieży w pokonaniu wyjątkowo trudnej dla niej bariery związanej z rozpoczęciem nauki na wyższej uczelni poprzez ufundowanie stypendiów na pierwszy rok dziennych studiów magisterskich i przez to motywowanie uczniów szkół ponadpodstawowych. Skierowany był do absolwentów szkół ponadpodstawowych, pochodzących z terenu powiatu Kolbuszowskiego, którzy zostali przyjęci na pierwszy rok dziennych studiów magisterskich i spełniających kryteria programu. Łącznie udzielono pomocy 35 stypendystom z terenu gminy Kolbuszowa.
- Wsparcie dla uczniów – Fundacja w ramach działania „Akademia Młodych Serc Junior” udzieliła jednorazowego wsparcia finansowanego dla najlepszych uczniów i laureatów konkursów przedmiotowych uczęszczających do szkół podstawowych w Kolbuszowej. W 2021 r. wsparcie otrzymało 2 uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 1 i Szkoły Podstawowej nr 2.
- Pomoc świąteczna : Wielkanocna paczka – w kwietniu 2021 r. Fundacja zorganizowała przedświąteczną pomoc w postaci paczek żywnościowych dla rodzin z terenu powiatu kolbuszowskiego. W paczkach znajdowały się produkty spożywcze o długim terminie ważności (cukier, mąka, ryż, kasza, dżem, makaron, konserwy). W Gminie Kolbuszowa paczki otrzymało 45 rodzin. W organizacji tej akcji Fundacja współpracowała z M - GOPS w Kolbuszowej, która przekazała 30 paczek do rodzin potrzebujących.
Świąteczna paczka – w grudniu 2021 r. Fundacja zorganizowała przedświąteczną pomoc w postaci paczek żywnościowych oraz bonów towarowych dla rodzin z terenu powiatu kolbuszowskiego. W paczkach znajdowały się produkty spożywcze o długim terminie ważności (cukier, mąka, ryż, kasza, dżem, makaron, konserwy). W gminie Kolbuszowa pomoc otrzymało łącznie 45 rodzin. W organizacji tej akcji Fundacja współpracowała z M - GOPS w Kolbuszowej.
- Półkolonia – w sierpniu 2021 r. Fundacja zorganizowała półkolonię dla dzieci ze szkół podstawowych z gminy Kolbuszowa. Był to 5 - dniowy turnus, który zorganizowany został na terenie LO w Kolbuszowej. Wzięło w nim udział 40 osób. Podczas półkolonii uczestnikom zorganizowano zajęcia sportowe, artystyczne i integracyjne na miejscu oraz ciekawe wycieczki do stadniny koni, Sali zabaw oraz na basen. Udział w półkolonii był bezpłatny.

- Akcja opał na zimę. Celem akcji było udzielenie pomocy materialnej rodzinom ubogim i wielodzietnym pochodzącym z terenu Kolbuszowej i okolic w zakresie dofinansowania zakupu opału na zimę. W 2021 r. 14 rodzin otrzymało pomoc w terenie gminy Kolbuszowa.
- Akcja Komunia skierowana do dzieci przystępujących do I Komunii Świętej, pochodzących z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. Celem akcji było udzielenie pomocy finansowej rodzicom oraz sprawienie niespodzianki dziecku poprzez wręczenie upominku oraz talonu na zakupy.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej współpracował także z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej Zarząd Miejsko-Gminny w Kolbuszowej w zakresie pomocy rodzinom zagrożonym wykluczeniem społecznym. PKPS prowadził Klub Starszych Nastolatków, w którym uczestniczyło 55 osób z terenu gminy Kolbuszowa.

PKPS prowadził Punkt Pomocy Żywnościowej dla mieszkańców gminy Kolbuszowa skierowanych przez M-G OPS. W ramach programu FEAD Podprogram 2020 w 2021 roku z tej pomocy skorzystało 294 osoby z terenu gminy Kolbuszowa. Łącznie od stycznia do sierpnia 2021 roku wydano potrzebującym osobom 19 705, 32 kg/l żywności.

PKPS oraz mieszkańcy gminy Kolbuszowa wraz z PKPS zorganizowali akcję „Paczka dla Seniora” dla osób starszych, samotnych. Przygotowano 35 paczek z artykułami spożywczymi, środkami czystości i tekstyliami. Zostały one przekazane potrzebującym seniorom z gminy Kolbuszowa w okresie Świąt Bożego Narodzenia.

W ramach działalności statutowej Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Powiatu Kolbuszowskiego „NIL” prowadzi: Centrum Integracji Społecznej o zasięgu powiatowym, Ośrodek Kształcenia Ustawicznego, Inkubator Przedsiębiorczości, Centrum Ekonomii Społecznej oraz Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej.

W ramach Centrum Integracji Społecznej dla osób długotrwale bezrobotnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym realizowany jest program reintegracji społeczno-zawodowej, który pozwala na przygotowanie uczestników do pełnienia określonych ról społecznych, nabywania umiejętności umożliwiających im pełne uczestnictwo w życiu społecznym oraz umiejętności zawodowych. Misją CIS jest odbudowywanie i podtrzymywanie u osób wykluczonych społecznie, zdolności do samodzielnego i efektywnego pełnienia ról społecznych oraz samodzielnego poruszania się po rynku pracy, prowadzącego do zatrudnienia w różnych formach: u pracodawcy, samozatrudnienia, lub w spółdzielni socjalnej. Centrum Integracji Społecznej z siedzibą w Kolbuszowej prowadzi działalności w formie 4 zorganizowanych warsztatów, tj.:

- 1) Warsztat usług leśnych, utrzymania terenów zielonych oraz usług remontowo - budowlanych
- 2) Warsztat usług opiekuńczych i gastronomicznych
- 3) Warsztat usług porządkowych oraz usług komunalnych

W 2021 roku z terenu gminy Kolbuszowa w zajęciach CIS wzięło udział 23 osoby.

Na terenie gminy prowadzone są dwie spółdzielnie socjalne osób fizycznych, tj. Spółdzielnia Socjalna „SMAK” oraz Spółdzielnia Socjalna „AKADEMIA SMAKU”. Obie spółdzielnie działają w branży gastronomicznej.

Projekty realizowane w 2021 r. przez Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Powiatu Kolbuszowskiego „NIL”:

- 1) Centrum Integracji Społecznej przestrzeni dla aktywności osób wykluczonych z terenu powiatu kolbuszowskiego. Obejmuje wsparciem osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z terenu powiatu kolbuszowskiego, w tym: biernie zawodowo, długotrwale bezrobotne. Łącznie objęto wsparciem 45 osób. Liczba uczestników w 2021 roku: 23 osoby . Cel projektu to zaktywizowanie społeczno-zawodowe 45 osób w wieku 18-64 lat zamieszkałych na terenie powiatu kolbuszowskiego, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.
- 2) Rozwój usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych na terenie powiatu kolbuszowskiego. Obejmuje wsparciem osoby niesamodzielne w tym niepełnosprawne zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Cel projektu - świadczenie usług opiekuńczych oraz specjalistycznych dla osób niesamodzielnych w tym niepełnosprawnych zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Uczestnikami projektu było 18 osób niesamodzielnych z terenu gminy Kolbuszowa.
- 3) AKTYWNI – ZINTEGROWANI. Reintegracja społeczno-zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z terenu powiatu kolbuszowskiego”. Projekt był wdrażany od stycznia 2020 r. do stycznia 2022 r. Celem projektu było zaktywizowanie społeczno-zawodowe 60 osób, w tym 33 kobiet w wieku 18-64 lat, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Projekt obejmował wsparciem co najmniej 50% osób korzystających z POPŻ 2014-2020. W roku 2021 w projekcie uczestniczyło 31 osób z terenu gminy Kolbuszowa.
- 4) Wystartuj w biznesie – wspieranie przedsiębiorczości w powiecie kolbuszowskim i ropczycko-sędziszowskim. Celem głównym projektu jest rozwój przedsiębiorczości i aktywności zawodowej 90 osób (41K, 49M) niezatrudnionych, w tym 81 osób bezrobotnych i 9 biernych zawodowo, w wieku powyżej 30 r.ż. zamieszkałych na

terenie powiatu kolbuszowskiego i ropczycko-sędziszowskiego, zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą poprzez wsparcie szkoleniowe oraz finansowe i utworzenie przez te osoby min. 72 trwałych (min. 12 m-cy) nowych mikroprzedsiębiorstw w trakcie trwania projektu tj. od 02.2020 r do 04.2022 r. W roku 2021 udzielono dotacji dla 25 osób z gminy Kolbuszowa.

- 5) Droga do Aktywności – aktywizacja społeczno – zawodowa osób bezrobotnych i biernych zawodowo z powiatu kolbuszowskiego. Na dzień 31.12.2021 r. 7 osób z gminy Kolbuszowa skorzystało z w/w pomocy.

W roku 2021 na podstawie umowy zawartej z Powiatem Kolbuszowskim, Stowarzyszenie „NIL” prowadziło Punkt Bezpłatnych Porad Prawnych w ramach zadania publicznego pn. Prowadzenie punktu nieopłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej przez organizację pozarządową dla mieszkańców powiatu kolbuszowskiego, zgodnie z ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej. Dyżury prowadzone były od poniedziałku do piątku przez 4h/dziennie. Ze względu na stan epidemiologiczny w Polsce przez około 6 m-cy porady odbywały się w sposób zdalny. Łącznie 268 osób skorzystało z darmowych porad w 2021 r.

Ponadto w roku 2021 Stowarzyszenie „NIL” na podstawie umowy zawartej z Podkarpackim Bankiem Żywności, pełniło funkcję lokalnej organizacji pośredniczącej w pomocy żywnościowej dla osób zamieszkałych na terenie powiatu kolbuszowskiego, w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020. W 2021 r. NIL wydawał żywność dla 491 osób z terenu gminy Kolbuszowa.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej współpracuje z organizacją Parafialny Zespół pod wezwaniem św. Jana Pawła II Caritas. Organizacja wspiera osoby bezrobotne, bezdomne, chore, starsze, dzieci z rodzin ubogich, pomaga także imigrantom i uchodźcom. We współpracy z PKPS działa jadalnia, która w 2021 roku wydawała posiłki dla 10 osób. Ponadto Caritas wspierała rodziny w formie talonów żywnościowych, opłaty energii elektrycznej, zakupu opału, leków, przyborów szkolnych zakupu wózka inwalidzkiego, zakup sprzętu komputerowego, opłata posiłków z dowozem dla dzieci. Organizacja dopłacała również do kolonii letniej oraz wypłacała zapomogi. Caritas przygotowuje od 25 lat paczki żywnościowe na święta. W 2021 roku zorganizowano 44 torby miłosierdzia, które zostały przekazane rodzinom i osobom samotnym.

Na terenie Gminy Kolbuszowa działa Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Iskierka” w Kolbuszowej Dolnej. Celem Stowarzyszenia jest umożliwienie osobom niepełnosprawnym funkcjonowanie w środowisku. Podejmuje działania

zmierzające do rehabilitacji fizycznej i społecznej poprzez tworzenie oddziałów przedszkolnych i szkolnych, warsztatów terapii zajęciowej, organizowanie turnusów rehabilitacyjnych, imprez integracyjnych, prowadzenie centrum dziennej aktywności, świetlic integracyjnych oraz psychoterapeutycznych, tworzenie grup wsparcia oraz szereg innych działań na rzecz osób niepełnosprawnych.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej współpracuje również z organizacjami o zasięgu ogólnopolskim działającymi na rzecz dzieci i osób niepełnosprawnych, które pomagają w pozyskiwaniu funduszy na leczenie i rehabilitację. W 2021 r. OPS współpracował między innymi z fundacjami: Zdążyć z pomocą, Polsat, TVN „Nie jesteś sam”, PZU, Orlen, Radio ZET, Dobroczynność „ALTAS”, Ludzki Gest Jakuba Błaszczkowskiego.

2. Przeciwdziałanie przemocy i rozwiązywanie problemów uzależnień w rodzinie

Przemoc domowa jest zamierzonym działaniem, które wykorzystuje przewagę siły, a skierowane jest przeciwko bliskiej osobie. Działanie to narusza prawa i dobra osobiste osoby bliskiej, powodując psychiczne lub fizyczne cierpienia. W literaturze przedmiotu przemoc definiowana jest głównie jako wszelkie zachowania brutalne, które prowadzą do naruszenia wolności osobistej jednostki i nieliczenia się z jej dobrem. Zwraca się przy tym uwagę na dwa podstawowe warunki, które muszą zaistnieć aby mówić o zjawisku przemocy tj. nierównowaga sił, nadużycie władzy tj. własnej przewagi fizycznej bądź społecznej w celu wymuszenia na drugim człowieku określonych zachowań.

W gminie Kolbuszowa realizowana jest procedura „Niebieska Karta”. W 2021 roku procedura prowadzona była w 86 rodzinach, w których było 182 osoby dotknięte przemocą, w tym 100 osób dorosłych i 82 dzieci.

W ramach toczących się procedur „Niebieskiej Karty” członkowie grup roboczych podejmowali działania na rzecz osób doświadczających przemocy w rodzinie m.in.: pracę socjalną i monitoring (182), udzielanie szeroko rozumianego poradnictwa (socjalnego, rodzinnego, medycznego, zawodowego, prawnego) -wskazywanie miejsc, w których można uzyskać specjalistyczną bezpłatną pomoc (prawną, terapeutyczną, medyczną, psychologiczną w środowisku lokalnym (83), wsparcie OPS, (w tym pomoc finansową, rzeczową, wydawanie karty do odbioru żywności z Programu POPŻ, dożywianie) (46), motywowanie do skorzystania z bezpłatnych konsultacji psychologicznych i udziału w grupie wsparcia (22), wskazanie możliwości skorzystania z pomocy specjalistycznej dla osób współuzależnionych (21),

wskazano możliwość skorzystania z lokalnego punktu dla osób pokrzywdzonych przestępstwem (motywowanie, kierowanie, przekazywanie danych teleadresowych) (19), porady indywidualne psychologa w ramach projektu „Przemocy mówimy Nie w Gminie Kolbuszowa” – edycja 2021 (9), motywowanie do skorzystania z pomocy psychologicznej w ramach terapii rodzinnej, spotkań rodzinnych (9), skierowanie i udział w grupie wsparcia w ramach projektu „Przemocy mówimy Nie w Gminie Kolbuszowa” – edycja 2021 (8), skierowanie na bezpłatne konsultacje prawne (6), skierowanie do Dziennego Domu Senior + (3).

Działania podejmowane wobec osób stosujących przemoc to m.in.: praca socjalna i monitoring (86), rozmowy motywujące do zmiany zachowania i powstrzymania się od nadużywania alkoholu (70), motywowanie do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego i terapii uzależnień (39), skierowanie do programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy (9), skierowanie na konsultacje do specjalisty w zakresie pracy z os. Stosującymi przemoc/ terapeutą uzależnień w ramach projektu „Przemocy mówimy Nie w Gminie Kolbuszowa” – edycja 2021 (8), zgłoszenie do prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 kk (7), wydanie karty do odbioru żywności z Programu POPŻ (7), wnioski do Prokuratury Rejonowej w Kolbuszowej w sprawie wszczęcia postępowania mającego na celu złożenie w Sądzie Rodzinnym wniosku o przymusowe leczenie odwykowe (5), wniosek do Sądu (wydział karny) o zastosowanie środków zapobiegawczych (1).

Działania podejmowane wobec świadków przemocy w rodzinie to m.in.: udzielanie szeroko rozumianego poradnictwa, wskazanie miejsc, w których można uzyskać specjalistyczną pomoc (prawną, terapeutyczną, medyczną, psychologiczną) w środowisku lokalnym, praca socjalna (50), motywowanie do działań na rzecz poprawy zachowania sprawcy, praca socjalna (5).

Osoby doznające przemocy domowej kierowane były do Lokalnego Punktu Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przemocy w Kolbuszowej. Punkt oferuje wsparcie psychologa, psychoterapeuty, radcy prawnego, mediatora, technika, komunikacji i dokumentacji oraz pomoc materialną.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej w 2020 r. realizował projekt „Przemocy mówimy NIE w Gminie Kolbuszowa- edycja 2021”. Celem projektu była poprawa jakości i zwiększenie dostępności usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych i doznających przemocy w rodzinie. Utworzono punkt konsultacyjny przy M-GOPS w Kolbuszowej dla rodzin i osób zagrożonych zjawiskiem przemocy w rodzinie.

Odbyły się indywidualne konsultacje z psychologiem, pedagogiem i radcą prawnym (26 porad), indywidualna porada w zakresie pracy terapeuta uzależnień (10 porad). Odbyły się 2 spotkania edukacyjne dot. przemocy w rodzinie i jej przeciwdziałaniu, skierowane do osób starszych, w których uczestniczyło co najmniej 40 osób. Odbyło się 1 spotkanie edukacyjne dot. przemocy w rodzinie i jej przeciwdziałaniu, skierowane oraz do osób świadczących usługi opiekuńcze dla osób starszych oraz pracujących w ośrodkach wsparcia dla 15 osób. Utworzono grupę wsparcia dla osób zagrożonych i doznających przemocy. Łącznie odbyło się 6 spotkań, w których uczestniczyło co najmniej 10 osób. Zorganizowano superwizję dla specjalistów zaangażowanych w pracę w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Przeprowadzono 3 sesje superwizji. Odbyło się również jedno szkolenie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla osób zaangażowanych w pracę w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W szkoleniach wzięli udział przedstawiciele instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

W ramach projektu prowadzona była akcja promocyjna o profilaktyce przemocy w rodzinie oraz promocja działań podejmowanych w projekcie poprzez umieszczenie informacji w prasie lokalnej oraz na stronie internetowej M-GOPS w Kolbuszowej. Projekt miał na celu podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie, jak również pozwoliła na dotarcie do większego grona odbiorców w środowisku lokalnym oraz uwrażliwienie społeczeństwa na przemoc w rodzinie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej w 2021 roku rozpowszechniło 120 ulotek i broszur dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie oraz 100 sztuk ulotek, plakatów dotyczących profilaktyki uzależnień.

PCPR prowadzi Ośrodek Interwencji Kryzysowej, z którego w 2021 roku skorzystało 60 osób z terenu gminy Kolbuszowa. PCPR organizuje również grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie. W 2021 roku odbyło się 7 spotkań z 7 osobami.

Komenda Powiatowa Policji w Kolbuszowej w 2021 r. w ramach działań edukacyjnych o tematyce przemocy w rodzinie zorganizowała 2 spotkania z rodzicami z terenu gminy Kolbuszowa oraz 1 spotkanie z gronem pedagogicznym. Policjanci w ramach interwencji w związku z przemocą w rodzinach izolowali do wytrzeźwienia w izbie wytrzeźwień 14 mężczyzn oraz 4 zatrzymanych na podstawie art. 15 a ustawy o Policji, 2 zatrzymanych na podstawie art. 44 KK. Wobec 1 mężczyzny został wydany nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego najbliższego otoczenia oraz zakaz zbliżania się do mieszkania i jego najbliższego otoczenia.

Okręgowy Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Przepęstwem w Stalowej Woli prowadzi w Kolbuszowej Lokalny Punkt Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przepęstwem dla mieszkańców tut. gminy. W 2021 r. udzielono wsparcia 2 osobom w formie pomocy prawnej, 1 osobie udzielono wsparcia psychologicznego, 4 dzieci brało udział w koloniach letnich, 2 osobom udzielono pomocy w ramach pierwszego kontaktu.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kolbuszowej w 2021 r. na dyżurach udzieliła pomocy i porad 68 osobom. W zakresie profilaktyki uzależnień GKRPA rozpowszechniła 200 ulotek, plakatów i broszur. W 2021 r. GKRPA podejmowała działania edukacyjne w formie spotkań i pogadank realizowanych dla mieszkańców gminy Kolbuszowa. W ramach tych działań w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych pedagodzy szkolni oraz zaproszeni goście np. Policjanci prowadzili pogadanki o tematyce uzależnień. W 2021 r. 120 dzieci z terenu gminy Kolbuszowa uczestniczyło w koloniach.

CEL STRATEGICZNY II: Wspieranie rodzin oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem życia człowieka, w którym może odbywać się naturalny proces kształtowania osobowości jej członków, w szczególności dzieci. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie zrealizować podstawowych zadań, relacje rodzinne ulegają zaburzeniom, łamane są reguły, a zachowania poszczęólnych członków rodziny stają się niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Dezorganizacja rodziny przyczynia się do niedostosowania społecznego dziecka. Rodzina powinna przede wszystkim w swoim środowisku lokalnym otrzymać daleko idącą pomoc w formie wsparcia w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz pracy socjalnej. Ta pomoc powinna być silnie skorelowana z pomocą materialną adresowaną do rodzin o najniższych dochodach.

M-GOPS w Kolbuszowej, dział świadczeń rodzinnych w roku 2021 udzielił pomocy w postaci finansowej, w której wyłącznie z zasiłku rodzinnego skorzystało 720 rodzin na kwotę w wysokości 2 289 008, 00 zł.

W 2021 r. tut. Ośrodek wypłacił świadczenie rodzicielskie przysługujące kobietom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego w wys. 434 809 zł dla 76 matek.

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej w 2021 roku z Funduszu Alimentacyjnego udzielił pomocy 39 rodzinom na kwotę 272 220 zł.

Świadczenie „Dobry Start”, przysługujące raz w roku na dziecko uczące się w szkole, aż do ukończenia przez nie 20 lat w 2021 roku przyznano po 300 zł dla 28 rodzin. Na ten cel oraz na koszty obsługi wydatkowano łącznie kwotę 8 400 zł.

W 2021 r. w gminie Kolbuszowa świadczenie „Za życiem” w wys. 4 000 zł tytułu urodzenia żywego dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu wypłacono dla 3 rodzin, w łącznej kwocie 12 000,00 zł.

Program Rodzina 500 +, ma za zadanie pomóc w wychowywaniu dzieci poprzez wypłatę świadczeń wychowawczych. W 2021 roku w gminie Kolbuszowa z pomocy w formie świadczenia wychowawczego 500 + skorzystało 2 552 rodzin na kwotę 23 393 324,14 zł na pokrycie kosztów związanych z zaspokojeniem potrzeb życiowych oraz wychowaniem dziecka.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej realizuje pomoc w formie finansowej m.in.: wypłaty świadczeń (zasiłków: celowych, stałych, okresowych), ponoszenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej i niefinansowej m.in.: pracy socjalnej, posiłków i innej pomocy rzeczowej dla rodzin, usług specjalistycznych, objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym, skierowanie do: domu pomocy społecznej, Środowiskowego Domu Samopomocy w Kolbuszowej, Centrum Integracji Społecznej w Kolbuszowej, Dziennego Domu Seniora w Hucie Przedborskiej. W 2021 roku z wszystkich form pomocy skorzystało ogółem 542 rodziny, w tym 213 dzieci. Jedną z form pomocy dla rodzin z dziećmi o niskich dochodach jest dożywianie w placówkach oświatowych. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej zawiera porozumienia ze szkołami i przedszkolami, dzięki czemu dzieci mogą skorzystać z jednego ciepłego posiłku w szkole i przedszkolu. W 2021 roku z dożywiania w szkole i przedszkolu skorzystało 209 dzieci w ramach wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Inną formą pomocy dla rodzin jest stypendium szkolne. Uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna może starać się o przyznanie stypendium. Z takiej formy pomocy w 2021 r. skorzystało:

- od stycznia do czerwca 57 rodzin (121 uczniów) na kwotę 84 473,88 zł
- od września do grudnia 40 rodzin (84 uczniów) na kwotę 62 214,29 zł.

Zasiłek szkolny jest to pomoc materialna o charakterze socjalnym przysługująca uczniom znajdującym się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia

losowego. W 2021 roku z takiej formy skorzystało ośmiu uczniów na kwotę 4 720 zł z terenu gminy Kolbuszowa.

Rodziny wielodzietne mogą skorzystać z pomocy na podstawie Karty Dużej Rodziny. Jest to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych.

W 2021 r. na zniżki przyznane na podstawie Karty Dużej Rodziny wydatkowano 31 503,77 zł. W ubiegłym roku przyznano 296 kart (294 tradycyjne i 296 elektronicznych).

Zniżki dla rodzin wielodzietnych w gminie Kolbuszowa udzielają:

- 30 % zniżki na bilet wstępu na Krytą Pływalnię Fregata w Kolbuszowej
- 50 % zniżki na odpłatne zajęcia w Miejskim Domu Kultury w Kolbuszowej określone w cenniku jednostki;
- 50 % zniżki na odpłatne zajęcia w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Kolbuszowej określone w cenniku jednostki;
- 50 % zniżki za zajęcia dydaktyczne i opiekuńczo-wychowawcze, świadczone przez publiczne przedszkola gminy Kolbuszowa w czasie przekraczającym wymiar zajęć pięciu godzin dziennie;
- 30 % zniżki na odpłatne zajęcia świadczone przez Fundację na Rzecz Kultury Fizyczne i Sportu w Kolbuszowej określone w cenniku jednostki;
- 100 % zniżki na diagnozę logopedyczną i neurologopedyczną oraz 25 % zniżki na terapię logopedyczną i neurologopedyczną w Gabinetzie Neurologopedycznym Anna Chmielowska.
- 50 % zniżki na płatnym parkingu w Kolbuszowej.

W 2021 r. Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej przy współpracy z Kuratorium Oświaty w Rzeszowie oraz Fundacją Wspierania i Organizacji Czasu Wolnego „Chlebek” zorganizowali wypoczynek letni dla dzieci z rodzin o niskich dochodach. Z gminy Kolbuszowa wzięło udział 8 dzieci w wieku od 7 do 18 lat , którzy wyjechali do Dołżycy na 14 - dniowy pobyt.

Pracownicy socjalni OPS w Kolbuszowej prowadzą zintensyfikowaną pracę w szczególności z rodzinami, które mają problemy opiekuńczo - wychowawcze.

Celem głównym pracy jest poprawa funkcjonowania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, w takich obszarach jak:

- 1) wzmocnienie lub nabycie przez rodziców prawidłowych umiejętności opiekuńczo wychowawczych w zakresie:
 - pełnienia ról rodzicielskich, stosowania właściwych metod wychowawczych,

- konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, prawidłowej komunikacji w rodzinie,
 - kształtowania norm i wartości rodzinnych, rozpoznawania problemów i potrzeb rozwojowych dziecka,
 - organizacji czasu wolnego dla rodziny i dziecka,
 - zabezpieczenia właściwej opieki osobie zależnej w rodzinie,
- 2) wzmocnienie lub nabycie przez rodziców prawidłowych umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego w zakresie:
- racjonalnego gospodarowania budżetem,
 - określania prawidłowej hierarchii potrzeb,
 - podziału obowiązków w rodzinie,
 - dbania o higienę i zdrowy styl życia,
 - organizowania przestrzeni w domu,
 - przygotowania pełnowartościowych posiłków, dostosowanych do wieku.
- 3) wzmocnienie lub nabycie prawidłowych umiejętności społecznego funkcjonowania w zakresie:
- korzystania z zasobów środowiska lokalnego,
 - korzystania z własnych możliwości i uprawnień
 - załatwiania spraw urzędowych
 - komunikacji społecznej.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej w 2021 roku zatrudniał 14 pracowników socjalnych, którzy pracują z rodzinami.

Praca socjalna świadczona przez pracowników socjalnych wymaga interdyscyplinarnego przygotowania, ma na celu ułatwienie funkcjonowania osób i rodzin w środowisku społecznym oraz rozwijanie poczucia ich własnej wartości poprzez wykorzystanie ich możliwości.

Oprócz działań pracownika socjalnego rodziny są objęte pomocą asystenta rodziny, którego działania skoncentrowane są głównie na pracy z rodzinami z problemami opiekuńczo - wychowawczymi. Pedagogizacja rodziców dotyczyła prawidłowych postaw rodzicielskich, sposobów komunikowania się, metod wychowawczych, uświadamianie rodzicom ich roli w stosunku do dzieci, pokazywanie korzyści z tworzenia pozytywnych wzorców względem dzieci, motywowanie rodziców do dbałości o edukację i rozwój dziecka.

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej w 2021 roku zatrudniał asystenta rodziny, pracującego z rodzinami. Pomocą zostało objęte 19 rodzin (29 osób

dorosłych i 37 dzieci) w tym 66 osób. Działanie asystenta rodziny przyczyniły się do poprawy postaw rodzicielskich rodziców i wzmocnienia w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych. W 2021 roku asystent zakończył współpracę z 7 rodzinami.

Na terenie gminy Kolbuszowa jednostką, która działa na rzecz podnoszenia kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodziców jest Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Kolbuszowej. W 2021 r. realizowała projekt kompleksowego wsparcia rodzin „Za życiem” pełniąc rolę wiodącego ośrodka koordynacyjno – rehabilitacyjno – opiekuńczego prowadzącego wczesne wspomaganie rozwoju dzieci od chwili wykrycia niepełnosprawności do czasu podjęcia nauki w szkole, którym objęto 6 dzieci z terenu gminy Kolbuszowa.

W 2021 r. w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Kolbuszowej z usług psychologa, pedagoga, logopedy oraz skorzystało 779 dzieci i młodzieży zamieszkałych na terenie gminy Kolbuszowa.

276 uczniów objęto badaniami zawodowymi i poradami indywidualnymi w ramach preorientacji zawodowej.

Ponadto w ramach swojej działalności przeprowadzono 1 spotkanie o charakterze pedagogizacji rodziców z gminy Kolbuszowa. W spotkaniach wzięło udział 115 osób, z indywidualnych porad skorzystało 249 rodziców.

W tut. gminie w 2021 roku funkcjonowało 5 przedszkoli prywatnych, 6 przedszkoli publicznych, 8 oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych. We wszystkich szkołach na terenie gminy była zapewniona opieka pozalekcyjna nauczycieli lub funkcjonowały świetlice szkolne (10 świetlic). W szkołach odbyły się 52 szkolenia dla rodziców o różnej tematyce. 3 860 dzieci i młodzieży brało udział w zajęciach profilaktycznych odbywających się w szkołach (w Szkole Podstawowej nr 1 w Kolbuszowej poszczególnymi zajęciami profilaktycznymi zostały objęte klasy od I – VIII).

Na terenie gminy Kolbuszowa funkcjonuje żłobek „Słoneczny Zakątek”. W 2021 roku uczęszczało do niego 116 dzieci z terenu tut. gminy.

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej w 2021 roku świadczył usługi specjalistyczne dla 13 niepełnosprawnych dzieci z zaburzeniami psychicznymi, w ramach których prowadzona były zajęcia logopedyczne i terapeutyczne.

W Kolbuszowej działała Świetlica Profilaktyczno – Wychowawcza przy Polskim Komitecie Pomocy Społecznej (Stowarzyszenie Charytatywne Zarząd Miejsko – Gminny w Kolbuszowej - PKPS). W 2021 r. w zajęciach Świetlicy Profilaktyczno - Wychowawczej systematycznie uczestniczyło 31 dzieci z terenu tut. gminy. Ogółem ze Świetlicy skorzystało 104 osoby (dzieci

i młodzieży) oraz niektórzy rodzice i opiekunowie. Świetlica adresowała swoją pomoc do dzieci i młodzieży w wieku od 6-15 lat, uczęszczających do szkoły podstawowej, wywodzących się z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w szczególności z rodzin ubogich, rozbitych, niepełnych, niezaradnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym lub uzależnieniami. Ponadto w 2021 r. 72 dzieci z terenu gminy Kolbuszowa uczestniczyły w półkoloniach, a 55 korzystało z oferty Klubu Starszych Nastolatków, który działa przy PKPS. Pięć osób świadczyło pomoc w ramach wolontariatu.

PKPS prowadził działalność pomocową przez realizowanie własnych programów profilaktycznych i pomocowych. W 2021 r. był to program „Świetliczaki – fajne dzieciaki”, którego celem było wspieranie rodzin w realizacji funkcji opiekuńczo - wychowawczej. Odbiorcami programu było ponad 250 osób – dzieci i młodzieży z terenu powiatów województwa podkarpackiego, jasielskiego i rzeszowskiego. Głównym celem programu było wspieranie rodzin w realizacji funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Poprzez realizację programu umożliwili podopiecznym Świetlicy Profilaktyczno - Wychowawczej w Kolbuszowej rozwijanie pasji, poszerzenie wiedzy, ale również wspólne wyjazdy oraz spotkania integracyjne. Poprzez realizację programu została stworzona oferta pomocy w postaci zorganizowania opieki nad dziećmi i młodzieży w czasie wolnym od zajęć szkolnych. Oferta zajęć przyczyniła się do zaspokojenia podstawowych potrzeb, wzbudzania i rozwijania zainteresowań i zachęcania do poszerzenia wiedzy poznania świata. W ramach programu zorganizowano wypoczynek letni w formie trzech 10 – dniowych turnusów.

Na terenie gminy Kolbuszowa funkcjonuje Zespół Szkół Specjalnych w Kolbuszowej Dolnej o zasięgu powiatowym. W zajęciach uczestniczą dzieci i młodzież, które mają orzeczenie z Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej o potrzebie specjalnego kształcenia. Dzięki uczestnictwu w tych zajęciach dzieci mają możliwość indywidualnego kształcenia, dostosowanego do swojej niepełnosprawności. Oprócz standardowych zajęć edukacyjnych i wychowawczych, podopieczni mają możliwość uczestniczenia w przedstawieniach teatralnych, tanecznych i muzycznych, w przeglądach i konkursach, zajęciach dodatkowych i okolicznościowych imprezach z udziałem zaproszonych gości i rodziców. Angażują uczniów w życie społeczne tj. angażowanie w szczepienia, organizowanie Dnia Papieskiego, Dnia Solidarności z Osobami z Zespołem Dawna oraz Dnia Autyzmu, udział w rekolekcjach wielkopostnych. Przy Szkole Specjalnej działa Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „ISKIERKA”, które realizuje działania związane z organizacją i finansowaniem dodatkowych wydarzeń na rzecz dzieci niepełnosprawnych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej realizuje zadania powiatu dotyczące rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych. Celem tych działań jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Do zadań PCPR należy również prowadzenie specjalistycznego poradnictwa, organizowanie opieki w rodzinach zastępczych, zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, w szczególności przez organizowanie i prowadzenie ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, placówek opiekuńczo - wychowawczych, dla dzieci i młodzieży.

Według danych PCPR w Kolbuszowej w 2021 r. z terenu gminy Kolbuszowa:

- nie umieszczono żadnego dziecka w rodzinach zastępczych, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, rodzinnych domach dziecka,
- nie było dzieci, które opuściły rodzinę zastępczą,
- żadne z dzieci przebywające w placówkach lub rodzinach zastępczych nie usamodzielniało się

W 2021 r. w rodzinach zastępczych przebywało 5 dzieci z 4 rodzin. Ośrodek Pomocy w Kolbuszowej sfinansował pobyt tych dzieci w rodzinach zastępczych w kwocie 21 869 zł. Jedno dziecko przebywało w placówce opiekuńczo – wychowawczej. Ośrodek Pomocy w Kolbuszowej sfinansował jego pobyt w kwocie 872,53 zł

PCPR w Kolbuszowej w 2021 r. przeznaczył 51 755 zł na pokrycie kosztów utrzymania dzieci z naszej gminy umieszczonych w rodzinach zastępczych.

Na kontynuowanie nauki dla 1 osoby usamodzielnianej z rodziny zastępczej oraz dla 1 osoby usamodzielnianej z placówki opiekuńczo – wychowawczej, PCPR przeznaczył po 6 592 zł.

Ponadto PCPR w 2021 r. realizował 2 projekty:

- „Aktywny Samorząd”, którym objętych zostało 17 osób,
- „Doposażenie wypożyczalni sprzętu pielęgnacyjnego, rehabilitującego i wspomagającego prowadzonej przez PCPR w Kolbuszowej, skorzystało 85 osób.

PCPR zorganizował grupę wsparcia dla pracowników socjalnych z terenu powiatu. Łącznie w 2021 roku odbyło się 7 spotkań, w których brało udział średnio 11 – 12 osób.

Na terenie gminy Kolbuszowa działają 2 świetlice podwórkowe: Świetlica w Szkole Podstawowej nr 2 w Kolbuszowej „Krokodyl” na 15 miejsc oraz w Szkole Podstawowej nr 1 Świetlica „Kolbuszowa 2” również na 15 miejsc, prowadzone przez Chorągiew Podkarpacka

Związku Harcerstwa Polskiego – Hufiec Związku Harcerstwa Polskiego im. J. Bytnara „Rudego” w Kolbuszowej.

CEL STRATEGICZNY III: Utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania oraz umożliwienie im udziału w życiu społecznym

1. Aktywizowanie osób starszych i zapewnienie im właściwej opieki środowiskowej

Na terenie miasta i gminy Kolbuszowa na dzień 31.12.2021 r. zamieszkiwało 4582 osób w wieku poprodukcyjnym, w tym 3065 kobiet i 1517 mężczyzn.

Ze wszystkich form wsparcia Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kolbuszowej skorzystało 215 osób starszych, w tym 148 kobiety i 67 mężczyzn. W większości były to osoby samotne, długotrwale chore wymagające pomocy osób drugih w wykonywaniu podstawowych czynności domowych.

Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnia usługi opiekuńcze, pomoc finansową, pracę socjalną, pomoc rzeczową, skierowanie do domu pomocy społecznej. W 2021 r. z pomocy w formie usług opiekuńczych w postaci pomocy domowej dla osób starszych i niepełnosprawnych skorzystało 40 osób, nie była świadczona pomoc sąsiedzka. Usługi opiekuńcze w 2021 r. świadczyło 10 opiekunek zatrudnionych w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kolbuszowej na podstawie umowy o pracę (7,76 etatu). W 2021 r. świadczone były specjalistyczne usługi opiekuńcze z zaburzeniami psychicznymi i z tej formy pomocy skorzystało 13 dzieci.

W 2021 roku w domach pomocy społecznej przebywało łącznie 27 osób, z tego 16 osób przebywało przez cały rok, pozostałe 11 osób rozpoczęło lub zakończyło pobyt w trakcie roku. Średni miesięczny koszt utrzymania jednej osoby w domu pomocy społecznej w 2021 r. kształtował się na poziomie 4103 zł. Z dochodów osób umieszczonych w domach pomocy społecznej wynika, że gmina Kolbuszowa jest zobowiązana dopłacać do każdej osoby średnio po około 2500 zł miesięcznie. Na zadanie kierowania osób z terenu gminy Kolbuszowa do domów pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za ich pobyt w domu w 2021 r. wydatkowano kwotę 607 574,67 zł.

W Gminie Kolbuszowa w strukturach Ośrodka Pomocy działa także Dzienny Dom Senior+ w Hucie Przedborskiej, dla osób nieaktywnych zawodowo powyżej 60 roku życia. Jego celem jest zapobieganie wykluczeniu oraz marginalizacji życia społecznego osób starszych poprzez zapewnienie im różnorodnych form aktywizacji i samorealizacji. Wszystkim osobom

zapewniony jest ciepły posiłek oraz dowóz z miejsca zamieszkania. Placówka zapewnia osobom starszym pomoc w czynnościach dnia codziennego, zajęcia edukacyjne, kulturalno – oświatowe, oświatowe, aktywizujące społecznie, zajęcia ruchowe i rehabilitacyjne. W 2021 r. w Dziennym Domu Senior + uczestniczyło 24 osoby.

W Gminie Kolbuszowa działa również Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, gdzie uczestniczą także osoby starsze. Głównym celem działalności Środowiskowego Domu Samopomocy jest wspieranie i pomoc w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, barier integracji, podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnej egzystencji. Poprzez swoją działalność służy wsparciem społecznym, pozwalającym zaspokoić podstawowe potrzeby życiowe uczestników i uczy samodzielności.

W gminie Kolbuszowa działa również Dzienny Dom Pobytu dla seniorów przy Parafii Świętego Brata Alberta w Kolbuszowej, gdzie uczęszczają osoby starsze, długotrwale chore, niepełnosprawne. W Dziennym Domu Seniora „Dom Św. Brata Alberta” w 2021 r. uczestniczyło 29 seniorów.

Na terenie Gminy Kolbuszowa działa Zakład Opiekuńczo-Leczniczy, który świadczy pomoc pielęgnacyjno-medyczną dla osób niepełnosprawnych, starszych i długotrwale chorych. W 2021 r. z terenu Gminy Kolbuszowa pod opieką ZOL-u było 38 osób.

Na terenie gminy Kolbuszowa działa Polski Związek Emerytów i Rencistów i Inwalidów Zarząd Rejonowy w Kolbuszowej, który zrzesza obecnie 100 osób. Główną działalnością związku jest organizacja spotkań integracyjnych, wycieczek i pikników dla seniorów. W 2021 roku zorganizowano:

- Majówkę na skansenie – 36 osób
- Spotkanie z okazji Dnia Matki i Ojca – 64 osoby
- Trzy wycieczki krajobrazowe – 122 osoby
- Spotkanie Piknik Dożynkowy – 72 osoby
- Spotkanie z okazji Dnia Seniora - 102 osoby

Razem z tej formy spotkań i imprez skorzystało 416 osób.

Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Kolbuszowej realizuje szereg zajęć, spotkań, seminariów, wystaw, recitali dla dzieci, młodzieży, osób dorosłych i seniorów. Część zajęć odbywała się online z uwagi na wprowadzony stan pandemii.

W 2021 roku Biblioteka dla osób starszych zorganizowała wycieczkę Koła Gospodyń Wiejskich - Sioło przysiółek Kolbuszowa dla 36 osób.

W Miejskim Domu Kultury w Kolbuszowej i podległych filiach w 2021 roku odbywały się zajęcia dla dzieci, młodzieży, dorosłych i osób starszych m in. : zorganizowano warsztaty – Klub Seniora oraz spotkania dla osób starszych w Domatkowie. Podczas zajęć spotykały się osoby starsze dzieląc się swoimi umiejętnościami manualnymi i kulinarnymi. Zorganizowano spotkania o różnej tematyce dotyczącej zdrowia, różnych zagrożeń oraz ostrzeżeń przed oszustami. W filii w Kolbuszowej Górnej działa Zespół Ludowy Górniacy, w skład którego wchodzi zarówno osoby dorosłe jak i starsze. Podczas warsztatów członkowie opracowują repertuar, z którym bardzo często wyjeżdżają na różne festiwale zdobywając nagrody i wyróżnienia. Działają również warsztaty z zakresu choreografii dla Grupy Folklorystycznej Seniorów Ziemia Kolbuszowska.

Kryta Pływalnia FREGATA w Kolbuszowej w 2021 roku organizowała zajęcia w wodzie, mające na celu poprawienie kondycji ruchowej osób starszych (seniorów – emerytów) z Kolbuszowej. Koordynacja ruchowa w formie ćwiczeń w wodzie dla seniorów jest bardzo ważna, pozwala dłużej cieszyć się dobrą kondycją ruchową jak również pomaga na wiele schorzeń ruchowych i dolegliwości oraz poprawia samopoczucie u osób starszych. W 2021 roku odnotowano 527 wejść seniorów z terenu gminy Kolbuszowa na zajęcia w wodzie, jak i zajęcia gimnastyczne dla seniorów w ilości 112 wejść.

Na terenie miasta i gminy Kolbuszowa w zakresie aktywizacji osób starszych działają placówki zapewniające wsparcie. W ramach Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej, Stowarzyszenie Charytatywne, Zarząd Miejsko-Gminny w Kolbuszowej, działał Klub Starszych Nastolatków, z którego w 2021 r. z terenu naszej gminy skorzystało 55 osób. Zajęcia w Klubie były realizowane w II połowie roku, w I połowie roku spotkania zostały zawieszono ze względu na sytuację epidemiczną. W okresach poluzowania obostrzeń organizowane były zajęcia gimnastyki rehabilitacyjnej, wyjazdy integracyjne. W październiku i grudniu 2021 r. Stowarzyszenie włączyło członków Klubu do działań realizowanego programu „Świetliczaki – fajne dzieciaki”.

2. Ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz aktywizacja społeczna i zawodowa osób z niepełnosprawnościami

Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Iskierka” w Kolbuszowej Dolnej w 2021 r. realizowało zadania na rzecz osób niepełnosprawnych:

- projekt „Iskierka nadziei” dotycząca wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, obejmujący dzieci z różnymi niepełnosprawnościami z powiatu kolbuszowskiego i rzeszowskiego
- 12 - dniowy terapeutyczny „Turnus Uśmiechu od Wisły do ośrodka Fundacji ING Dzieciom
- Pozyskiwanie środków na dofinansowanie pielgrzymki do Medjugorie dla podopiecznych Stowarzyszenia
- Zbiórka makulatury z przeznaczeniem na cele statutowe Stowarzyszenia
- Zakup nagród na konkurs ekologiczny dla uczniów ZSS w Kolbuszowej Dolnej
- Zakup środków dezynfekcji do walki z COVID – 19 dla uczniów ZSS w Kolbuszowej Dolnej
- Dofinansowanie dowozów do szkoły jednego z podopiecznych
- Zakup sprzętu sportowego (rolki, ochraniacze) dla podopiecznych Stowarzyszenia

W 2021 roku Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Kolbuszowej wydał 50 orzeczeń dla osób przed 16 rokiem życia i 595 orzeczeń dla osób po 16 roku życia z terenu tutejszej gminy.

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej oraz Urząd Miejski w Kolbuszowej we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Kolbuszowej organizował prace społecznie użyteczne „Pomoc w domu” dla rodziców i opiekunów osób niepełnosprawnych. Celem działania było wsparcie rodziców i opiekunów osób niepełnosprawnych w realizacji codziennych obowiązków domowych oraz aktywizacja osób bezrobotnych w ramach prac społecznie użytecznych. Tygodniowy wymiar pracy osoby podejmującej prace społecznie użyteczne wynosił nie więcej niż 10 godzin. W 2021 roku 3 opiekunów osób niepełnosprawnych z terenu tutejszej gminy skorzystało z pomocy w formie prac społecznie użytecznych. Dwie osoby świadczyły pomoc w ramach tych prac.

Kryta Pływalnia FREGATA w Kolbuszowej w 2021 roku organizowała zajęcia w wodzie, mające na celu poprawienie kondycji ruchowej osób niepełnosprawnych w różnym przedziale wiekowym ze Szkoły Specjalnej w Kolbuszowej Dolnej. Koordynacja ruchowa w formie ćwiczeń w wodzie dla osób niepełnosprawnych jest bardzo ważna, pozwala dłużej cieszyć się dobrą kondycją ruchową jak również poprawia samopoczucie. W 2021 roku odnotowano 341 wejść osób niepełnosprawnych. „Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych” również skorzystało w 2021 roku z zajęć wodnych w ilości 152 wejść.

Na terenie miasta Kolbuszowa działają Warsztaty Terapii Zajęciowej przy Caritas Diecezji Rzeszowskiej, których głównym celem jest rehabilitacja społeczna i zawodowa osób

niepełnosprawnych. Każdego dnia uczestnicy z terenu powiatu kolbuszowskiego rozwijają swoje zainteresowania w sześciu pracowniach poprzez odpowiednią terapię, zmierzającą do usamodzielnienia się uczestników.

W 2021 roku z zajęć w Warsztatach z terenu gminy Kolbuszowa brało udział 13 osób.

Z wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego z terenu tutaj. Gminy skorzystało 17 osób.

Warsztaty Terapii Zajęciowej wraz Filią w Cmolasie w 2021 realizowały następujące projekty:

- „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”, program finansowany ze środków Funduszu Solidarności w ramach Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej (od XII 2020 r. do XII 2021 r.)
- „Aktywni na nowo” współfinansowany ze środków ROPS, Wojewódzki Program Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych i Przeciwdziałania ich Wykluczeniu (od 21 VII 2021 r. do 23 VII 2021 r.)
- „Opieka wychowawcza dla członków rodziny lub opiekunów osób z niepełnosprawnością ze środków Funduszu Solidarnościowego w ramach Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej (od VI 2021 r. do II 2021 r.)
- „Podkarpacki myting sportowy” organizowany przez przedsiębiorstwo społeczne OMNES Polskiego Stowarzyszenia na rzecz osób z niepełnosprawnością intelektualną koło w Jarosławiu (24 IX 2021 r.)
- Udział w jesiennym spotkaniu integracyjnym „Dyniowy zawrót głowy” w Budach Głogowskich organizowane przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Woli Raniżowskiej – trening spędzania czasu wolnego (14 X 2021 r.)

Miejsko - Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej realizował od kwietnia 2021 r. do listopada 2021 r. Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”. Na realizację zadania Gmina Kolbuszowa otrzymała środki z Funduszu Solidarnościowego w wysokości 64 125 zł przy wkładzie własnym 500 zł. Celem programu było wprowadzenie usługi asystenta osobistego jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla osób niepełnosprawnych, również przeciwdziałanie dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych, poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych przez umożliwienie im jak najbardziej niezależnego życia, zapewnienie wsparcia oraz pomocy adekwatnej do potrzeb oraz umożliwienie zaangażowania osób niepełnosprawnych w wydarzenia społeczne i kulturalne. Pomoc asystenta osoby niepełnosprawnej polegała głównie na pomocy osobie niepełnosprawnej w:

a) wyjściu, powrocie lub dojazdach w wybrane przez uczestnika Programu miejsce (np. dom, praca, placówki oświatowe i szkoleniowe, świątynie, placówki służby zdrowia i rehabilitacyjne,

gabinety lekarskie i terapeutyczne, urzędy, znajomi, rodzina, instytucje finansowe, wydarzenia kulturalne, rozrywkowe, społeczne lub sportowe);

b) zakupach, z zastrzeżeniem aktywnego udziału uczestnika Programu przy ich realizacji;

c) załatwianiu spraw urzędowych;

d) nawiązaniu kontaktu/współpracy z różnego rodzaju organizacjami;

Z programu osoby niepełnosprawne korzystały nieodpłatnie.

W 2021 roku z pomocy asystenta skorzystało 10 osób (7 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i 3 osoby z umiarkowanym stopniem). Zatrudniono w 2021 roku 3 asystentów, którzy pracowali z rodzinami.

W 2021 r. osoby, które nie podjęły lub zrezygnowały z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu podjęcia opieki nad poważnie niepełnosprawnym członkiem rodziny otrzymały:

- świadczenie pielęgnacyjne - 280 rodzin na kwotę 5 889 190 zł
- specjalny zasiłek opiekuńczy - 17 rodzin na kwotę 94 620 zł
- zasiłek dla opiekuna - 5 rodzin na kwotę 9 300 zł
- zasiłek pielęgnacyjny - 690 osób na kwotę 1 713 044 zł

CEL STRATEGICZNY IV: Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego

1. Wzmacnianie kadry pomocy społecznej oraz rozwijanie infrastruktury socjalnej

W celu doskonalenia umiejętności zawodowych oraz wzbogacania wiedzy w zakresie pracy z klientami pomocy społecznej, pracownicy Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kolbuszowej systematycznie uczestniczą w szkoleniach zewnętrznych. Zorganizowano cykliczne spotkania pracowników Ośrodka, których tematyka odpowiadała na aktualne zapotrzebowanie, m.in. dot. interpretacji i stosowania nowych przepisów prawa, postępowania w sytuacjach kryzysowych, wypalenia zawodowego itp.

Pracownicy M-GOPS w Kolbuszowej cały czas podnoszą swoje kwalifikacje i w 2021 roku brali udział w szkoleniach, kursach, konferencjach zarówno w płatnych jak bezpłatnych takich jak:

- Superwizja pracy socjalnej (13 pracowników)
- Sprawozdawczość w Ośrodkach Pomocy Społecznej – jak poprawnie sporządzać sprawozdania, klasyfikacja budżetowa poszczególnych należności wykazywanych w sprawozdaniach (1 pracownik)

- Zapewnienie bezpieczeństwa pracowników socjalnych w trakcie wykonywania czynności służbowych (3 pracowników)
- Zespoły interdyscyplinarne i grupy robocze w systemie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Rola i zadania (1 pracownik)
- Program Opieka 75+ (1 pracownik)
- Zasady i procedury kierowania osób bezdomnych do placówek udzielających schronienia – zmiany prawne (2 pracowników)
- Taping rehabilitacyjny (1 pracownik)
- Jak przygotować specyfikację warunków zamówienia w roku 2021 w zamówieniach klasycznych – zajęcia praktyczne (1 pracownik)
- Jak prawidłowo rozliczyć dotację w ramach realizowanych zadań? Jak prawidłowo przygotować księgi rachunkowe do zamknięcia roku budżetowego 2020, inwentaryzacja, sporządzenie sprawozdawczości budżetowej i finansowej (1 pracownik)
- Program Dostępność Plus (2 pracowników)
- Rola i uprawnienia OPS i pracownika socjalnego w procedurze zabezpieczenia dziecka z rodziny. Czym powinien kierować się pracownik socjalny przy podejmowaniu decyzji o odebraniu dziecka? Kto powinien zająć się odebraniem dziecka po godzinach pracy OPS? Kto ponosi koszty transportu dziecka podczas realizacji procedury jego zabezpieczenia? (1 pracownik)
- Proces przygotowania i przeprowadzenia postępowania o zamówienie publiczne według nowych regulacji (1 pracownik)
- Ustawa o pomocy społecznej – nowelizacja 2021 (1 pracownik)
- Ustawa o pomocy społecznej – zmiany prawne (3 pracowników)
- Tworzenie mieszkań chronionych i mieszkań wspomaganych dla osób niepełnosprawnych (3 pracowników)
- Zmiany 2021 r. w ustawie Karty Dużej Rodziny (1 pracownik)
- Kwestie proceduralne w ośrodku wsparcia dla seniorów (1 pracownik)
- Rozwój przedsiębiorczości społecznej w gminie w oparciu o zasoby lokalne (4 pracowników)
- Zasady i procedury kierowania osób bezdomnych do placówek udzielających schronienia – zmiany prawne (4 pracowników)
- Praca z trudnym klientem w pomocy społecznej – metody oddziaływania i techniki przezwycięzania trudności komunikacyjnych (4 pracowników)

- Realizacja usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych. Aspekty prawne. (1 pracownik)
- Problem wypalenia zawodowego pracowników socjalnych – metody przeciwdziałania (2 pracowników)
- Jaką dokumentację powinien gromadzić pracownik socjalny podczas procedury Niebieskiej Karty? Komu i w jakim zakresie może udostępniać informacje z procedury? Jakie informacje powinny się znaleźć w protokole? Jakie zmiany wprowadzono w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie? Założenia i realizacja ustawy „antyprzemocowej” (1 pracownik)
- Szkolenie z wykorzystaniem platformy e – learningowej z zakresu stosowania narzędzia służącego JST do jednolitego tworzenia strategii rozwiązywania problemów społecznych (3 pracowników)
- Zmiana ustawy Prawo zamówień publicznych a aspekty prawne (1 pracownik)
- Nieodpłatne przekazanie, sprzedaż lub likwidacja zbędnych zużytych lub uszkodzonych składników majątku stanowiące wyposażenie w jednostkach sektora finansów publicznych (1 pracownik)
- Przeciwdziałanie przemocy w praktyce (13 pracowników)
- Identyfikacja i pierwsze wsparcie osób z niepełnosprawnościami doznających przemocy domowej (5 pracowników)
- Superwizja dla specjalistów zaangażowanych w pracę w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie (14 pracowników)
- Lokalne programy deinstytucjonalizacji usług społecznych (1 pracownik)
- Domy Pomocy Społecznej – kierowanie- odpłatność – egzekucja – nowelizacja 2021 (1 pracownik)
- Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2022 (1 pracownik)
- Opieka wytchnieniowa – edycja 2022 (1 pracownik)
- Koordynator ds. współpracy z podmiotami ekonomii społecznej (3 pracowników)
- Motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego (1 pracownik).

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2021 r. zatrudniał ogółem 68 osób, w tym:

- jednego starszego specjalistę pracy socjalnej – koordynatora
- czterech starszych specjalistów pracy socjalnej
- dwóch specjalistów pracy socjalnej
- czterech starszych pracowników socjalnych
- trzech pracowników socjalnych.

Łącznie prace socjalną świadczyło jedenastu pracowników socjalnych.

W strukturach OPS funkcjonuje ośrodek wsparcia Dzienny Dom Senior + w Hucie Przedborskiej. Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje również ze Środowiskowym Domem Samopomocy w Kolbuszowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

2. Wyzwalanie aktywności obywatelskiej

Jedną z form współpracy mieszkańców i jednostek samorządu terytorialnego przy realizacji zadań publicznych jest inicjatywa społeczna jako metoda, której celem jest wspólne realizowanie zadania publicznego na rzecz społeczności lokalnej.

Przykładem w/w działalności był między innymi: Polski Komitet Pomocy Społecznej (PKPS), który realizował różne przedsięwzięcia i programy na rzecz społeczności.

„Caritas” przy Parafii p.w. Wszystkich Świętych organizuje wielorakie formy pomocy. Osoby należące do tej grupy niosą bezinteresowną pomoc mieszkańcom Kolbuszowej, a także spoza parafii. W okresie Świąt Bożego Narodzenia, jak i Wielkanocy przygotowują paczki dla osób potrzebujących.

Stowarzyszenie „NIL” niekomercyjna organizacja pozarządowa działająca m.in. jako instytucja szkoleniowa, agencja zatrudnienia, w ramach której prowadzone jest doradztwo zawodowe, personalne oraz krajowe pośrednictwo pracy, prowadzące Centrum Integracji Społecznej o zasięgu powiatowym, Ośrodek Kształcenia Ustawicznego, Inkubator Przedsiębiorczości, Centrum Ekonomii Społecznej oraz Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej.

Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna, która w 2021 r. organizowała spotkania dla osób dorosłych, starszych i dzieci z terenu naszej gminy. Zrealizowano wernisaże, wystawy malarstwa, grafiki, koncerty, spotkania autorskie on-line, prelekcje na kanale YouTube, lekcje edukacyjne, kursy z programów „word” i „excel” dla dzieci, lekcje biblioteczne oraz zajęcia podczas ferii. Biblioteka gromadzi i wypożycza gry planszowe dla dzieci i dorosłym. W 7 filiach w 2021 r. odbyło się 131 wydarzeń o charakterze edukacyjnym, kulturalnym, literackim i lekcji bibliotecznych, w których udział wzięło 1279 osób.

Kryta Pływalnia „Fregata” zapewniająca mieszkańcom regionu i turystom bogatą ofertę czynnego wypoczynku i rekreacji. Infrastruktura obiektu stanowi bazę dla zawodów sportowych klasy szkolnej oraz pozwala na organizację lekcji wychowania fizycznego i nauki

pływania. Budynek został również wyposażony w szereg udogodnień, umożliwiających osobom niepełnosprawnym korzystanie z obiektu.

Pływalnia w 2021 r. realizowała zajęcia w wodzie, mające na celu poprawienie kondycji ruchowej osób starszych i niepełnosprawnych.

Miejski Dom Kultury (MDK), który w 2021 r. zorganizował zajęcia tańca współczesnego, śpiewu, nauki gry na instrumentach, warsztaty dla Klubu Seniora, warsztaty z zakresu choreografii, zajęcia dziennikarskie, z fotografii, malarstwa i rękodzieła. W poszczególnych filiach odbywały się spotkania o różnorodnej tematyce, zajęcia feryjne dla dzieci. W okresie wakacyjnym zorganizowano zajęcia dla dzieci o różnej tematyce z dziedziny plastyki, tańca, śpiewu i kulinariów. Zorganizowano także VII Festiwal Żywej Muzyki, Dożynki, Jazz nad Nilem, Przegląd Widowisk Kolędniczych, Koncert Noworoczny i Karnawałowy, Koncert Kolęd, Koncert na Dzień Kobiet, Koncert Pasyjny i Wielkanocny, Festiwal Małych Krokodyli w Mieście nad Nilem, Sobótki, Lasowiackie Zimioki, Muzyczne Sanie św. Mikołaja.

W Domu Kultury działa również Orkiestra Dęta, do której należą zarówno osoby dorosłe, starsze oraz młodzież, a efektem ich pracy były koncerty.

Fundacja Na Rzecz Rozwoju Kultury Fizycznej i Sportu w Kolbuszowej zorganizowała na rzecz mieszkańców Gminy Dzień Babci i Dziadka dla Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów, Dzień Kobiet dla organizacji lokalnych oraz Festiwal Psalmów Dawidowych dla wszystkich mieszkańców.

Regionalna Fundacja Rozwoju „Serce” prowadziła szereg działań na rzecz społeczności lokalnej. Fundacja udzielała wsparcia finansowego w formie programów stypendialnych dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Zorganizowano i dofinansowano opał na zimę dla ubogich i wielodzietnych rodzin z terenu Kolbuszowej i okolic, a także przygotowano paczki żywnościowych dla rodzin z terenu powiatu kolbuszowskiego w okresie świątecznym.

Działania podejmował także Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej, który prowadził projekty socjalne.

3. Interdyscyplinarne diagnozowanie problemów społecznych i potrzeb mieszkańców

Gmina Kolbuszowa podejmuje kroki mające na celu poprawę i zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia i zapewnienia powszechnie dostępnych usług na rzecz mieszkańców. Przeprowadzane są konsultacje społeczne wśród mieszkańców gminy oraz można zgłaszać swoje inicjatywy społeczne.

W ramach programu rewitalizacji gmina Kolbuszowa zaplanowała:

- przebudowę budynku gospodarczego przy ul. Narutowicza i utworzenia w nim Domu Pobytu Dziennego Seniora,
- zagospodarowanie terenu wzdłuż rzeki Nil
- przebudowę budynku dworca w Kolbuszowej i zagospodarowanie jego otoczenia.

Dzienny Dom Pobytu Seniora przeznaczony jest dla ok. 30 osób w wieku powyżej 60 roku życia. Celem jego działalności ma być zapewnienie osobom starszym różnych form aktywności: ruchowej, edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i opiekuńczej.

Zagospodarowanie terenu wzdłuż rzeki Nil objęło przebudowę ul. Parkowej, budowę deptaka, budowę sceny do imprez plenerowych oraz wyposażenie otoczenia w stoły do gier i ławki. W ramach zadania powstały również nowe miejsca postojowe przy ul. Narutowicza.

W 2021 trwały także prace przebudowy budynku dworca w Kolbuszowej oraz zagospodarowania jego otoczenia w celu utworzenia nowoczesnego centrum przesiadkowego. Została wykonana kompleksowa modyfikacja energetyczna budynku, przebudowa przyłączy elektroenergetycznych, wodnych, kanalizacji sanitarnej i deszczowej oraz teletechnicznych, instalacja oświetlenia ulicznego, a także wyposażenie placu wokół dworca w elementy małej architektury i zieleni. W wyniku realizacji inwestycji zmienił się układ i przeznaczenie pomieszczeń.

Na terenie Liceum Ogólnokształcącego w Kolbuszowej zakończyła się przebudowa i rozbudowa budynku strzelnicy, który ma służyć m.in. uczniom LO.

Parafia pw. Wszystkich Świętych skończyła przebudowę „Katechetówki” oraz adaptację pomieszczenia w podziemiach budynku kościoła na potrzeby Domu Wsparcia Rodziny. Wartość całego projektu - „Ograniczenie problemów społecznych i gospodarczych w Gminie Kolbuszowa poprzez nadanie nowych funkcji lub przywrócenie funkcji zdegradowanym terenom i obiektom wraz z zagospodarowaniem ich otoczenia”, wyniesie ponad 18,5 mln zł. Dofinansowanie to niemal 10 mln zł.

W 2021 roku za pośrednictwem Referatu Inwestycji Gminnych zostały zrealizowane następujące zadania:

- wymiana huśtawki „bocianie gniazdo”, montaż słupów do żagla przeciwsłonecznego ulica Kolejowa 2a w Kolbuszowej
- dostawa i montaż sześciokąta sprawnościowego na placu zabaw we wsi Zarębki
- budowa sześciokąta sprawnościowego oraz orbitreka na placu zabaw przy ulicy Marii Siedmiograj w Kolbuszowej
- budowa placu rekreacyjnego z paleniskiem w Kolbuszowej Dolnej

- montaż wyposażenia Skateparku w Kolbuszowej: minirampa, funbox z poręczą, bank ramp, poręcz prosta, grindbox 2 poziomy.

Organizacjom pozarządowym prowadzącym działania na rzecz inicjatyw społecznych udzielono 25 dotacji oraz 11 dotacji w ramach ustawy o sporcie.

Gmina Kolbuszowa modernizuje placówki oświatowe dla dzieci. W ubiegłym roku zmodernizowano: Przedszkole Publiczne nr 3 w Kolbuszowej na kwotę 26 000 zł oraz Przedszkole Publiczne w Kolbuszowej Górnej na kwotę 16 282 zł.

Większość organizacji pozarządowych, stowarzyszeń, szkół oraz instytucji z terenu tej gminy promuje idee wolontariatu. Zachęcają osoby do podjęcia działań jako wolontariusze, oraz uczestnictwa w różnych akcjach i konkursach (Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, Szlachetna Paczka, zbiórki żywności dla najuboższych).

W dobie pandemii Covid-19 jeden wolontariusz z terenu gminy Kolbuszowa udzielał wsparcia osobom starszym i potrzebującym, którzy przebywali w izolacji domowej. Wolontariusz robił zakupy i dostarczał je do miejsca zamieszkania tych osób.

Na terenie gminy Kolbuszowa funkcjonuje 6 fundacji, 1 stowarzyszenie zwykłe i 64 stowarzyszenia zarejestrowane w KRS. Na dzień 31.12.2021 r. zarejestrowanych było 2279 podmiotów gospodarczych, 185 nowych podmiotów zostało zarejestrowanych w 2021 r.

Każdego roku pracownicy M-GOPS w Kolbuszowej uczestniczyli w przygotowaniach do wigilii dla najuboższych mieszkańców naszej gminy, organizowanej na tut. Rynku. Ze względu na stan zagrożenia epidemicznego i wprowadzone obostrzenia w 2021 r. spotkanie nie odbyło się.

W Kolbuszowej powstaje Park Niepodległości, który w ramach projektu „Poprawa jakości środowiska poprzez rozwój terenów zieleni na obszarze miasta Kolbuszowa” współfinansowanego ze środków UE ma pełnić funkcję rekreacyjną dla mieszkańców gminy Kolbuszowa. Koszt przedsięwzięcia to ponad 844 tys. zł. Inwestycja przewiduje zagospodarowanie 2,5 ha terenu parku poprzez: sadzenie drzew, krzewów ozdobnych, założenie rabat bylinowych z traw ozdobnych, założenie ogrodu żwirowego, założenie łąki kwietnej, założenie trawników rekreacyjnych, nasadzenie traw oraz turzyc – rabaty w ogrodzie żwirowym i rowie melioracyjnym.

Każde sołectwo w gminie Kolbuszowa ma zagwarantowany Fundusz Sołecki na wykonanie przedsięwzięć służących poprawie warunków życia mieszkańców. Pieniądze z funduszu sołeckiego można przeznaczyć na realizację tych zadań gminy, które będą służyły poprawie życia mieszkańców danego sołectwa, a także na usuwanie skutków klęsk żywiołowych, jeżeli mieszkańcy danej wsi uznają, że warto np.: zbudować lub wyremontować

plac zabaw dla dzieci, naprawić chodniki, zadbać o porządek we wsi, posadzić drzewa, krzewy. Mieszkańcy danych miejscowości mogą zgłaszać swoje inicjatywy na wykorzystanie Funduszu Sołeckiego.

PODSUMOWANIE

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Kolbuszowa ukierunkowana jest na rozpowszechnienie, rozszerzenie i pogłębienie formy aktywności społecznej poprzez współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną w gminie i w powiecie oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej.

W ramach wypracowanej strategii przyjęto nowoczesne podejście do tak ważnej sfery, jaką jest problematyka społeczna nastawiona na: wzmocnienie postaw aktywnych, wdrożenie modelu pomocy zintegrowanej oraz ściśle powiązanie działań instytucji i organizacji społecznych w wypracowaniu lokalnego systemu reintegracji społecznej i zawodowej osób potrzebujących.

W „strategicznym modelu pomocy społecznej” istotną rolę odgrywa system wsparcia psychologicznego, umocnienie postaw aktywnych w każdej sferze obszaru społecznego i problemów indywidualnych, poradnictwa prawnego, pedagogicznego, terapii, wyspecjalizowanej pracy socjalnej.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest podstawą do realizacji trwałych wzorów zmian społecznych i przyczynia się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym, aby w konsekwencji doprowadzić do integracji społecznej.

Dynamiczne przemiany powodują wzrost znaczenia kształtowania odpowiedniej strategii wszystkich służb zaangażowanych w jej realizację. Konieczne jest nieustanne monitorowanie otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego otaczającej nas rzeczywistości i dostosowywanie się do zmieniających się potrzeb. Wówczas skuteczność podejmowanych działań wiąże się z właściwym ukierunkowaniem strategicznym współdziałających instytucji i organizacji.

